

מינוי יושב ראש רשות החשמל

הצעה להחלטה

מחליטים, בהתאם לסעיף 22(ב)(1) לחוק משק החשמל, התשנ"ו-1996, על פי הצעת שרת האנרגיה בהתייעצות עם שר האוצר, למנות את אמיר שביט ליושב ראש רשות החשמל. תוקף המינוי לחמש שנים.

דברי הסבר

רקע כללי

רשות החשמל הוקמה במסגרת חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2015-2016), התשע"ו-2015 (להלן – **חוק התכנית הכלכלית**), אשר כלל תיקון עקיף לחוק משק החשמל, תשנ"ו-1996 (להלן – **החוק**).

לפי סעיף 22 לחוק משק החשמל, תשנ"ו-1996 (להלן – **החוק**), הרכב הרשות כולל חמישה חברים – יושב ראש, המנהל הכללי של משרד האנרגיה שיכהן מתוקף תפקידו או נציג שר האנרגיה מקרב עובדי משרדו, הממונה על התקציבים במשרד האוצר שיכהן מתוקף תפקידו או נציג שר האוצר מקרב עובדי משרדו ושני נציגים מקרב הציבור, אחד לפי הצעת שרת האנרגיה ואחד לפי הצעת שר האוצר.

כהונת יושב ראש רשות החשמל לפי החלטת ממשלה מס' 1441 מיום 8.5.2016, הסתיימה. תקופת הטלת תפקיד יושב ראש רשות החשמל בהתאם לסעיף 23 לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959 מסתיימת ביום 30.9.22, או עד למינוי קבוע של יושב ראש רשות החשמל, לפי המוקדם שבהם. נכון להיום, מכהנים ברשות החשמל שלושה חברים.

בהתאם לחוק, מינוי יושב ראש רשות החשמל הוא בידי הממשלה לפי הצעת שר האנרגיה בהתייעצות עם שר האוצר. בסעיף 38 לחוק נקבע, כי יושב ראש הרשות שימונה, יכהן כמנהל הרשות, כי הוא יהיה עובד מדינה וכי משך כהונתו יהיה חמש שנים, וניתן יהיה למנותו לתקופת כהונה נוספת.

התייעצות כאמור עם שר האוצר קוימה.

ביום 1.3.2018 התקבלה החלטת ממשלה מס' 3606 לעניין הרכבי ועדות לאיתור מועמדים למשרות במשרד האנרגיה הפטורות ממכרז (לעניין זה ר' גם הודעה בהתאם לסעיף 21 לחוק שירות המדינה התשי"ט-1959 בי"פ 7791 מיום 8.5.2018 עמ' 7588, 7561). בהתאם להחלטת הממשלה מונתה על ידי נציב שירות המדינה ועדה לאיתור מועמדים לתפקיד יושב ראש רשות החשמל וקודם הליך איתור מועמדים לתפקיד:

מתוך 48 מועמדות שהתקבלו אושרו 14 מועמדות להמשך ההליך שעמדו בדרישות תנאי הסף.

לאחר בחינת המועמדות שאושרו כאמור לעיל הועדה ראינה ששה מועמדים. לאחר דיון החליטה הועדה פה אחד להמליץ בפני שרת האנרגיה על שני מועמדים, אשר בהתחשב בדרישות ומשימות המשרה הם בעלי הנתונים המתאימים ביותר. ביום 25 במאי 2022 הועברה החלטת וועדת האיתור לשרת האנרגיה.

שרת האנרגיה קיבלה לידיה את המלצת הועדה ולאחר ראיונות עם המועמדים וקבלת התייחסות במישור המשפטי לעניין ניגודי העניינים של המועמדים החליטה ביום 16.6.2022 להמליץ לממשלה למנות את מר אמיר שביט לתפקיד.

על מינויים לכהונה לרשות החשמל חלות גם הוראות חוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975, ועל כן הצעת המינוי נבדקה גם על ידי הוועדה בראשות השופטת (בדימוס) בלהה גילאור הפועלת לפי חוק החברות הממשלתיות. הוועדה מצאה את המועמד מתאים לתפקיד, רצ"ב החלטתה.

בהתאם למכתב היועצת המשפטית לממשלה מיום 30.6.2022 בעניין קבלת החלטות על ידי הממשלה והשרים בתקופת בחירות, על הממשלה הנוכחית חלות מגבלות הנובעות ממעמדה כממשלה זמנית עד לכינון ממשלה חדשה וכדברי בית המשפט, מדובר בשאלות של "איזון עדין" בין "חובת העשייה" לבין "הריסון והאיפוק הנדרשים", והמדובר באיזון עדין בין השיקולים הנוגעים לנסיבות כל מקרה ומקרה. בהתאם למכתב האמור יש לראות ביום 22.6.2022 כמועד שבו התחילה תקופת הבחירות ("המועד הקובע").

ההליך בוועדת האיתור כמפורט לעיל וכן החלטת השרה להמליץ לממשלה למנות את מר אמיר שביט לתפקיד קוימו לפני המועד הקובע. ביום 3.7.2022 הועברה התייחסות הייעוץ המשפטי של רשות החשמל לעניין נחיצות קידום המינוי לתפקוד רשות החשמל המנמקת מדוע יש להשלים את מינויו של מר אמיר שביט בתקופת הבחירות. החלטת הוועדה לבדיקת מינויים הפועלת לפי חוק החברות הממשלתיות מיום 24.8.2022 מתייחסת אף היא להיבטי תקופת הבחירות ולשיקולים לפי הנחיית היועצת המשפטית לממשלה מס' 1.1501 וקובעת בין היתר שאין מניעה למינוי המועמד בהיבטים אלה.

קורות החיים של המועמד מצורפים להחלטה.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי

תקציב

לא רלוונטי

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

התקיימה חובת התייעצות עם שר האוצר

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מס. 345 מיום 14.9.1999
החלטת ממשלה מס. 2541 מיום 29.2.2002
החלטת ממשלה מס. 3075 מיום 15.10.2017
החלטת ממשלה מס. 3543 מיום 11.2.2018
החלטת ממשלה מס. 3606 מיום 1.3.2018
החלטת ממשלה מס' 1441 מיום 8.5.2016

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

עמדת היועץ המשפטי של משרד האנרגיה היא כי אין מניעה משפטית לקבלת ההצעה.

סיווגים

מגישה: שרת האנרגיה

ד' באלול התשפ"ב
31 באוגוסט 2022

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה

נושא הצעת ההחלטה: מינוי יושב ראש רשות החשמל.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

1. רשות החשמל הוקמה במסגרת חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2015-2016), התשע"ו-2015 (להלן – חוק התכנית הכלכלית), אשר כלל תיקון עקיף לחוק משק החשמל, תשנ"ו-1996 (להלן – החוק).
2. הרכב הרשות קבוע בסעיף 22 לחוק, וכולל חמישה חברים – יושב ראש, המנהל הכללי של משרד האנרגיה, שיכהן מתוקף תפקידו או נציג שר האנרגיה מקרב עובדי המשרד, הממונה על התקציבים במשרד האוצר, שיכהן מתוקף תפקידו, או נציג שר האוצר מקרב עובדי משרדו ושני נציגים מקרב הציבור, אחד לפי הצעת שר האנרגיה, ואחד לפי הצעת שר האוצר.
3. לפי סעיף 38 (ב) לחוק משק החשמל יושב ראש רשות החשמל הוא עובד מדינה, תקופת כהונתו חמש שנים וניתן לחזור למנותו לתקופת כהונה נוספת אחת.
4. ביום 1.3.2018 התקבלה החלטת ממשלה מס' 3606 לעניין הרכבי ועדות לאיתור מועמדים למשרות במשרד האנרגיה הפטורות ממכרז (לעניין זה ר' גם הודעה בהתאם לסעיף 21 לחוק שירות המדינה התשי"ט-1959 ב"פ 7791 מיום 8.5.2018 עמ' 7588, 7561). בהתאם להחלטת הממשלה מונתה על ידי נציב שירות המדינה ועדה לאיתור מועמדים לתפקיד יושב ראש רשות החשמל וקודם חליך איתור מועמדים לתפקיד.
5. תנאי הכשירות לתפקיד יושב ראש רשות החשמל הקבועים בסעיף 39 לחוק משק החשמל הינם:

”.....אזרח ישראלי ותושב בה שנתקיימו בו שניים מאלה:

- (1) הוא בעל תואר אקדמי באחד המקצועות הבאים: כלכלה, מינהל עסקים, ראיית חשבון, הנדסה או מקצוע אחר שבתחום התפקידים של הרשות לפי חוק זה;
- (2) הוא בעל ניסיון מצטבר של חמש שנים לפחות בתפקיד בכיר בתחום הניהול של תאגיד בעל היקף עסקים משמעותי, או בתפקיד בכיר בשירות הציבור בנושאים כלכליים או הנדסיים.”

6. בהתאם לחוק, מינוי יושב ראש רשות החשמל הוא בידי הממשלה לפי הצעת שר האנרגיה בהתייעצות עם שר האוצר. בהתאם למצוין בדברי ההסבר למוצע, חובת ההתייעצות קוימה.
7. מן השאלון שמילא מר אמיר שביט לצורך מינויו לתפקיד עולה כי הינו בעל תואר ראשון בכלכלה ויחסים בינלאומיים מהאוניברסיטה העברית בירושלים. למר אמיר שביט ניסיון של חמש שנים בתפקיד בכיר בתאגיד בעלי היקף עסקים משמעותי: מר אמיר שביט מכהן משנת 2016 ועד היום כמנכ"ל חברת אחזקות משקי דרום שהיא אגודה שיתופית חקלאית בע"מ. בין השנים 2011-2016 כיהן מר אמיר שביט כמנהל כללי בחברת בת אדלטק. בין השנים 2006-2011 כיהן מר אמיר שביט ברכבת ישראל מתוכם שנתיים כמנהל אגף כלכלה ושלוש שנים כסמנכ"ל כספים של רכבת ישראל והוא ניהל כ-80

עובדים. בין השנים 2002-2006 כיהן המועמד כמרכז תחום מים ואנרגיה באגף התקציבים במשרד האוצר.

לאור זאת מתקיימים תנאי הכשירות הנדרשים לעניין ההשכלה והניסיון.

8. כהונת יושב ראש רשות החשמל הקודם לפי החלטת ממשלה מס' 1441 מיום 8.5.2016, הסתיימה. תקופת הטלת תפקיד יושב ראש רשות החשמל בהתאם לסעיף 23א לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959 מסתיימת ביום 30.9.22, או עד למינוי קבוע של יושב ראש רשות החשמל, לפי המוקדם שבהם. נכון להיום, מכהנים ברשות החשמל שלושה חברים.

9. הוועדה לבדיקת מינויים הפועלת לפי חוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 בראשות השופט (בדימוס) בלה גילאור, מצאה כי במר אמיר שביט מתקיימים תנאי הכשירות הנדרשים כמפורט בהחלטת הוועדה.

10. עיסוקיו של המועמד מעלים היבטים שונים של ניגוד עניינים באופן שאינו יוצר מניעה למינוי בכפוף להתחייבות מתאימה להימנעות מניגוד עניינים.

רצ"ב החלטת הוועדה, הסדר הימנעות מניגוד עניינים חתום בידי מר אמיר שביט וכן קורות החיים של המועמד.

11. יצוין, כי בהתאם לסעיף 60א לחוק החברות הממשלתיות, תשל"ה-1975, רשות החשמל נמנית על ה-"גופים אחרים שהוקמו בחוק" (פרט 7 לתוספת השנייה), ומשכך חלות עליה חובות הייצוג ההולם המנויות בסעיפים 18א-18א2 לחוק האמור. עם המינוי המוצע הרכב הרשות יכול שלושה חברים מוך הרכב של חמישה חברים. בנסיבות דכאן, עמדתנו היא שאין מניעה לקידום המינוי בהיבט זה.

12. בהתאם למכתב היועצת המשפטית לממשלה מיום 30.6.2022 בעניין קבלת החלטות על ידי הממשלה והשרים בתקופת בחירות, על הממשלה הנוכחית חלות מגבלות הנובעות ממעמדה כממשלה זמנית עד לכינון ממשלה חדשה וכדברי בית המשפט, מדובר בשאלות של "איזון עדין" בין "חובת העשייה" לבין "הריסון והאיפוק הנדרשים", בהתאם לשיקולים הנוגעים לנסיבות כל מקרה ומקרה. בהתאם להנחיית היועצת המשפטית לממשלה מס' 1.1501 לעניין מינויים בתקופת בחירות (להלן- הנחיית היועצת), ככלל, מינוי למשרות בכירות באמצעות ועדות לאיתור מועמדים מעורר קושי אך לצד זאת, יש ליתן את הדעת שהמדובר בהליך מקצועי, תחרותי, שוויוני ופומבי, אשר במסגרתו מחויב הגורם הממנה להעניק משקל רב להמלצת וועדת האיתור. בנסיבות כאן הפניה לוועדה נעשתה ביום 22.6.2022 ובהתאם להנחיית היועצת לעניין קידום מינויים שהועברו לבדיקה לוועדה לאחר המועד הקובע נדרש קיומם של שני תנאים מצטברים, נחיצות המינוי והעדר זיקה. החלטת הוועדה שמתייחסת לשיקולים האמורים קובעת שאין מניעה למינוי המועמד בהיבטי תקופת הבחירות. לעניין נחיצות המינוי ובין היתר, מינוי של קבע לתקופה של חמש שנים נחוץ בעת הזו נדרש כדי למנוע פגיעה קשה בתפקוד הרשות ולאור העובדה שמזה כשנתיים מאוּש התפקיד באמצעות ממלא מקום בהתאם למנגנון הקבוע לפי סעיף 23א לחוק שירות המדינה (מינויים), תשי"ט-1959; לנוכח העובדה שהמועמד נבחר

בהתאם להמלצת וועדת האיתור שיקול דעת השרים בבחירת המועמד הוא מצומצם יותר; העובדה כי הליך ועדת האיתור ובחירת השרה במועמד, בהתאם להמלצת ועדת האיתור, בוצעו קודם למועד הקובע. לעניין השיקול של העדר זיקה וכפי שצוין בהחלטת הוועדה, בהתאם להצהרת המועמד, למועמד אין זיקה כלשהי לשר משרי הממשלה.

בנסיבות כאמור בדברי ההסבר, לאור האמור לעיל וכפי שצוין על ידי הוועדה לבדיקת מינויים, עמדתנו היא שאין מניעה משפטית בהיבטי תקופת הבחירות לקידום הצעת ההחלטה.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:
אין.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:
עמדת היועץ המשפטי של משרד האוצר שאין מניעה משפטית לקידום המוצע.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:
אין מניעה משפטית לחחליט כמוצע.

רועי גולדשטיין ע"ד
סגן בכיר ליועצת המשפטית
משרד האנרגיה